CUM A FOST SCUFUNDAT VASUL SOVIETIC DE 12.000 TONE

De vorbă cu comandantul submarinului „Delfinul"

...Un submarin românesc, „Delfinul", a scufundat în apele Crimeei un vas de transport sovietic de 12.000 tone!..

Vestea aceasta mi-a umplut inima de bucurie. Tânăra noastră marină de război dovedește deci aceeaș vitejie ca și armata noastră. Și fără voie gândul mi-a alunecat către echipagiul eroic al acestui submarin, care ne aducea întâia mare biruință.

Niciodată n'am văzut un submarin decât în fotografii, dar cu toate acestea vedeam în închipuire acea încordare până aproape de limita puterilor omenești pe care a trăit-o eroicul echipaj în acea cutie de metal.

Nu, hotărît lucru, viața marinarului în genere, este o viață aparte, cu totul desprinsă din cadrul aceleia pe care o trăim noi, cei de pe uscat

Oamenii aceștia care au înfruntat și înfruntă primejdii pe care noi, în lipsă de contactele firești, nu ni le putem nici măcar imagina, par atât de stingheriți alături de noi. Ajungi până acolo încât ești gata să le negi virtuțile, văzându-i pe acești „lupi de mare" printre noi. Explicația? E simplă! Acolo, pe navă, în fața pericolelor sunt *marinari;* aici, pe uscat sunt oameni. Acea caracteristică care-i ridică până dincolo de eforturile firești, făcând din ei niște supraoameni, le lipsește pe uscat. Căci viața, pasiunea lor, o trăiesc intens numai în încordarea uriașă cu elementele naturii și cu inamicul. Acolo ei se simt în adevăratul sens al înțelegerii, în elementul lor...

Totuș cât de puțin cunoaștem noi din această viață! M'am convins de aceasta prin prilejul pe care l-a oferit presei d. amiral N. Păiș, subsecretar la ministerul aerului și marinei, prezentându-ne pe comandantul submarinului Delfinul, cel care scufundase vasul sovietic, pe căpitanul Costăchescu Constantin, însoțit de sublocotenentul aspirant Popescu Panait.

CUNOAȘTEM PE COMANDANTUL „DELFINULUI"

Căpitanul Costăchescu Constantin e un bărbat înalt, brun, pe ale cărui trăsături energice se vede umbra marilor hotărîri plutind bine ascunse pe fața bronzată de aerul sărat al mării.

In timp ce d. amiral Păiș ne vorbește despre marinarul român în cuvinte ce ne merg direct în suflet, mă căsnesc să rup de pe fața comandantului „Delfinului" un cât de mic semn al marei încordări prin care acest om a trecut timp de patru zile. Dar nu desprind nimic Nici măcar acea autoîncredere, acea strălucire firească unei isbânzi. Ci, dimpotrivă, parcă nu el era sărbătoritul, ci așteptă să vie altcineva. Pe care-l așteptă de departe, cu aureola de învingător pe frunte.

Mirat oarecum de această modestie-turnată în prea multă renunțare, am trecut privirea la camaradul său. Dar aceiaș neclintire, aceiaș nepăsare..

CUM A FOS TORPILAT VASUL SOVIETIC

Căpitanul Costăchescu, simplu și cu mare economie de vorbe a început să ne povestească cum a fost torpilat vasul sovietic.

— In ziua de 2 Noembrie am primit misiunea ca să atacăm navele sovietice din bazinul de est al Mării Negre. După ce am făcut toate pregătirile necesare, am pornit pe înserat, escortați de două torpiloare.

Am navigat toată noaptea la suprafață, fără să avem nici un incident. Mergeam cu o viteză de 8—9 km. pe oră. Timpul era frumos și marea liniștită. A doua zi de dimineață apar câteva avioane. Suntem siliți să ne scufundăm imediat, indiferent dacă avioanele sunt amice sau inamice. Așa e legea submarinului! Să se ferească cât se poate de vederile inamicului aerian.

După ce au dispărut, continuăm croaziera tot la suprafață, îndreptându-ne spre sudul Crimeei. Toată ziua trece liniștită, fără nimic de semnalat. Spre seară însă începe furtuna, care ține până în zorii zilei. Toată noaptea am navigat la suprafață, cu prova în val.

Cu toate acestea ne îndreptăm, însă cu mare precauție, spre Yalta. Ne oprim la circa cinci mile marine (aproape 10 km.) de țărm și așteptăm să se facă ziuă. Echipajul se află mai hotărît ca oricând, deși toată noaptea am avut de luptat cu frigul și cu furtuna, când am fost silit să schimb oamenii de pe punte din oră în oră.

Cum s'a luminat de ziuă, ne scufundăm, făcând din când în când ceeace numim noi „împunsături de periscop", adică cercetând marea prin periscop. Nimic de semnalat până la ora 9. Așteptam încordați, hotărîți. Către ora 9, apare un convoi de vase. Deci trebuia să acționăm înainte ca ei să prindă de veste. Și atunci am ales din tot convoiul cel mai mare vas. Mai ales că puteam să-l atac în condiții bune.

Am încercat să-l atac cu prova (cu tuburile lanstorpile din provă), dar în momentul acela vasul a schimbat direcția de drum. O

„Delfinul" în plină acțiune

„împunsătură de periscop" și m'am hotărît: îl atac cu pupa. Distanța se micșora. Un scurt calcul al elementelor și torpila a plecat... O secundă de încordare, de așteptare, și-apoi explozia uriașă... Îl lovisem fără drept de apei... L'am văzut scufundându-se.

Pe urmă a început lupta cea mare. Vedetele lor ne-au căutat ore încheiate, grenadându-ne în 24 de valuri succesive, cu aproximativ 83 de grenade submarine. Totuș nu ne-au putut lovi; ba mai mult, submarinul n'a suferit nici un fel de avarie.

La întoarcere am avut din nou furtună, mai mare ca cealaltă prin care trecusem, căci bătea vântul din West care iscă valuri mari, dar am ajuns cu bine la bază, fără nici o pierdere în oameni, fără nici o avarie și pe deasupra cu o victorie. Asta este tot.

❖

Căpitanul Costăchescu Constantin a tăcut. Tot așa de simplu cum începuse să ne povestească. Am putut afla numele ofițerilor care l-au însoțit în misiune. Iată-i: cpt. Papaianopol, locot. Argeșianu Șerbu, lt. Turcanu, sublt. Popescu Panait și sublt. Stegaru...

Aceasta este povestea întâiei biruințe a submarinului „Delfinul". Ca mâine vom auzi și pe a doua!!...

DAN BĂLTEANU

Eroul lt. colonel Corneliu Vasiliu

Securea morții a prăvălit în fața „Cetății blestemate" un falnic stejar, crescut sub cutele tricolorului regimentului de gardă Mihai Viteazul. Acolo, în luptă, a căzut eroic locotenentul colonel Corneliu Vasiliu.

Era ofițer de elită; a căzut în prima linie de trăgători a regimentului, pe care l-a iubit, pentru gloria căruia a muncit și pentru fața căruia s'a dăruit pe sine însuși.

Trimis de pe zona de război la comanda P. S. a regimentului pentru o misiune importantă, nu și-a găsit aci liniștea sufletească; știind că în învoiburarea din răsărit se clădește un viitor nou neamului și se scriu cu sânge paginile epocale ale istoriei noastre, sufletul lui freamătă.

Fiind la adăpost de urgia necurțătoare a războiului, el cere insistent să plece pe front, dorință ce i-a fost aprobată de superiori, după a treia repetare a cererii.

Urmând tradiția marilor comandanți ai regimentului el a pornit la luptă pentru desrobirea pământului românesc și pentru Cruce.

Acolo, în fața inamicului, văzând că a căzut în luptă comandantul unui batalion în focul cumplit dela *Dalnic*, lt.-col. Corneliu Vasiliu ia comanda batalionului coordonează mișcările batalionului vecin, le împinge pe amândouă înainte, stăvilește puhoiul hoardelor bolșevice și le alungă din pozițiile fortificate.

Cu arma în mână, în fruntea ostașilor transfigurați de avântul viteiios al comendantului lor, în clipa în care da o nouă comandă de înaintare, el cade străpuns de glonțe de mitralieră alături le subalt. Stănculescu, căzut și el cu o clipă mai înainte.

A luptat ca un adevărat erou, cu pieptul deschis, neînfricat. Deși rănit cu câteva zile mai înainte, el rămâne la post; nu-și lasă ostașii fără comandant. In luptă merge cu ei, tot înainte, spre victorie. El nu-și cruță viața, ci și-o oferă: țara are nevoie de jertfa ființei sale.

L-au plâns ostașii și camarazii de arme, și-i vor păstra o veșnică amintire, pentru eroismul și spiritul de sacrificiu de care a dat atâat generoasă dovadă.

A fost apoi înmormântat provizoriu în cimitirul eroilor dela Tighina.

Pentru faptele de arme, pentru curajul și abnegația arătate în lupte a fost decorat *post mortem* cu *Steaua României în gradul de ofițer, cu spade și panglică de Virtutea Militară.*

— „De voi muri în luptă, să știți că de dincolo de mormânt voi veghea, ca fiecare ostaș și fiecare ofițer să-și facă datoria cu toată conștiința; căci în fața istoriei, fiecare va da socoteala cum a lucrat pentru binele patriei".

Acestea au fost ultimele cuvinte ale ofițerului, sever cu el, îngăduitor și înțelegător cu ostașii.

S'a stins lt.-colonelul Corneliu Vasiliu în floarea vârstei, de cea mai frumoasă moarte, pe care numai eroii o au—*moartea pentru țară.*

El nu a murit însă în sufletele celor ce l-au cunoscut, l-au iubit și l-au prețuit.

Osemintele lui au fost aduse și înmormântate în cimitirul Belu, pentru odihna de veci.

Lt.-colonelul Corneliu Vasiliu nu moare în sufletele ostașilor. El rămâne în istoria neamului ca pildă de vitejie și o mândrie pentru regimentul care a avut asemenea eroi.

Despre cinstea și marea lui dragoste de țară vor povesti generațiile viitoare, iar faptele lui mărețe, vor trăi peste veacuri. Cei ce vor răsfoi istoria regimentului de gardă Mihai Viteazul — regiment atât de încercat și frământat în lupte, vor tresări la pilda de eroism a acestui viteaz între viteji.

APLICAREA ACORDULUI ITALO-GERMAN

Lubliana, 10 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Pentru aplicarea acordului italo-german semnat de curând la Roma, au început Luni formalitățile în vederea transferării grupului etnic german din Cocevie.

Inaltul comisar al provinciei Lubliana a sosit la fața locului pentru a controla lucrările preliminare și pentru a da dispoziții în vederea funcționării diferitelor servicii.

De acord cu delegații germani s'a stabilit că primele trenuri, special amenajate pentru repatrierea alogenilor, să aibă loc în ziua de 14 Noembrie.

Inaugurarea cursurilor la Academia de muzică și artă dramatică din Cluj la Timișoara

Timișoara, 8 Nov.

Miercuri la ora 11 dim. s'a făcut inuagurarea cursurilor la Academia de muzică și artă dramatică din Cluj, la Timișoara.

Solemnitatea deschiderii s'a ținut în localul Academiei din palatul „Lloyd", la care au participat studenții și corpul profesoral al Academiei, în frunte cu d. rector George Simonis.

Serviciul divin a fost oficiat de protopopul dr. Țiucra, asistat de diaconii Traian Mihailovici și Ioanovici.

D. rector George Simonis, de curând numit în această calitate, a rostit o cuvântare arătând principiile și metoda folosite în străinătate și în special la „Schola Cantorum" din Paris, școală modestă la origină dar care a ajuns la o celebritate mondială, în promovarea simțului artistic muzical. D-sa, ca unul care a stat la această faimoasă școală timp de 20 de ani, ca elev și apoi ca profesor, — suplinind un șir de ani pe maestrul Vincent d'Indy, la catedra sa, — și-a exprimat dorința de a vedea și la această Academie formându-se cât mai multe elemente de distincție și marcând o eră nouă în educația artistică a valorilor noastre muzicale.

Corpul profesoral al Academiei, împreună cu elevii, au făcut o călduroasă manifestație de simpatie noului rector, care a fost numit în această calitate datorită exclusiv aleselor sale însușiri de compozitor și de pedagog.

FESTIVITATEA DELA ȘCOALA CENTRALĂ DE FETE

Eri dimineață, la școala Centrală de fete, au fost inaugurate cursurile noului an școlar.

Erau de față d-na Maria Mareșal Antonescu, d. ministru general Radu Rosetti, întreg corpul profesoral în frunte cu d-ra Malaxa, directoarea școlii, întreg corpul medical al spitalului Z. I. 352 în frunte cu medicul șef dr. Firică, toate elevele școlii.

Serviciul divin a fost oficiat de pr. Vasilovschi, Pistol și Popescu.

Păr. Vasilovschi a relevat virtuțile creștine ale celor ce fac legătura între instrucție și educația morală.

D-ra Malaxa, directoarea școlii, a vorbit apoi, despre jertfa eroilor și a mulțumit înaltilor oaspeți pentru prezența lor la această solemnitate.

D-na Maria Petrovici, șefa spitalului Z. I. 352, a rostit și d-sa cuvinte de mulțumire și recunoștință colaboratorilor și sprijinitorilor operelor de interes social și național.

A mulțumit, deasemeni, d-nei Maria Mareșal Antonescu, președinta consiliului de patronaj al operelor sociale, care cu deplină înțelegere vine în ajutorul celor suferinzi și lipsiți.

La urmă, d. general Radu Rosetti, ministrul culturii naționale, a mulțumit corpului didactic și elevelor pentru munca depusă la spitalul Z. I. 352.

Subloco tenentul Mihai Bădulescu a mulțumit în numele răniților pentru îngrijirea părintească primită de toții răniții la acest spital.

Apoi, d-na Maria Mareșal Antonescu a împărțit certificate de mulțumire elevelor infirmiere, sărutându-le pe fiecare în parte.

Festivitatea a luat sfârșit la ora 12.

ODESA IN SĂRBĂTOARE

Ziua de 9 Noembrie a fost sărbătorită în Odessa cu mult fast. Piața soborului și străzile principale au îmbrăcat haină de sărbătoare românească; culorile românești și germane fâlfâiau la balcoane; panouri cu portretele M. S. Regelui și Mareșalului Antonescu; iar instalațiile de megafoane au difuzat istorica emisiune a posturilor românești, retransmisă prin îngrijirea serviciilor de propagandă.

La orele 10 dimineața, la biserica credincioșilor din Moldovanca, s'a oficiat un te-deum în prezența autorităților în frunte cu d. primar Gherman Pântea; la orele 11 pe largul câmp al aeroportului s'a desfășurat o paradă militară a unităților din garnizoană, fiind de față d-nii general Ghineraru, general Trestioreanu, comandantul militar al Odessei, Gherman Pântea și reprezentanți ai armatei germane. Aci s'a oficiat un serviciu divin după care d. general Ghineraru a arătat însemnătatea covârșitoare a zilei și a încheiat cu urări pentru M. S. Regele, Cancelarul Hitler și Mareșalul Antonescu. A urmat defilarea trupelor.

CE-AM VĂZUT LA ODESA

de ALEXANDRINA CANTACUZINO

Dacă cineva se îndoiește de obscurantismul voit în care așa zișii doctrinari ai lumii noui își țineau poporul, trebue să meargă pe drumul blestemat ce duce de la Tiraspol la Odessa, după o ploaie de 48 ore.

In 20 și ceva de ani, cei ce zăpăceau mințile cu iubirea lor pentru cei mici și obidiți cu Paradisul ce-l pregăteau pentru ei, n'au fost în stare a le face o șosea, a stabili măcar o comunicație de 120 km., care să îngăduie accesul posibil la mărgăritarul Mării Negre, Odesa.

Nici o șosea și o mie de drumuri pe câmp, care secătuesc mii de pogoane și cari după ploaie devin mocirle, împiedicând orice trafic, orice legătură între satele destul de depărtate unul de altul.

Un peisagiu de desnădejde se desfășoară în fața călătorului, nici un copac, nici un pic de verdeață, numai o imensitate nesfârșită de noroaie, de munți de noroi în care te-afunzi, sărind dintr'o groapă în alta, toate, adânci de 60 cm. până la un metru, adevărate prăpăstii. Se împotmolesc cele mai mari mașini, chiar faimoasele Tatra cu roțile prevăzute cu lanțuri.

Pe tot acest parcurs de 120 km. făcut în 30 ore, adevărat record, căci cei mai mulți au rămas răsturnați cu vehiculele lor, în situații dramatice în toiul iadului de noroi, aproape nu se vede o vietate. Satele îndepărtate unele de altele, sărăcăcioase, murdare, fără vite nici păsări, unde locuitorii nu muncesc fiind sgribuliți de frig, câtă deosebre totală de centrele moldovenești de pe malul Nistrului, — efloresceni a altei rase, altei concepții de viață, altei civilizații.

Unde este mărturia operei de ridicare a țărănimei, de întronare a unei dreptăți sociale cerută cu atâta pasiune de nihiliști, întâi, pe urmă pusă în fruntea programului comunist, căci în numele ei s'a răsturnat în sânge un regim hulit de toți?

Ajungi la porțile Odesei, intri în ea și rămâi încremenit de starea mahalalelor, neputându-ți închipui că ești într'un mare port.

Deodată, când atingi centrul, totul se schimbă și te găsești într'un foarte frumos oraș cu caracter occidental, unde se simte influența arhitecților francezi cari l-au clădit.

Bulevarde, cu palate somptuoase, clinici, facultăți, Operă, teatru, hoteluri mari, primăria o frumusețe, palatul Woronzov, grădini, plaje cu orașele de petrecere ca Arcadia, Fontana Mare, Fontana Mică, cu mile de ville, unele mai frumoase decât altele înconjoară portul care amintește pe cele mai bine întocmite din lume.

In adevăr, Odessa este un mărgăritar al Mării Negre, dar totodată o extraordinară sinteză a paradoxelor rusești, amestec ciudat de sălbăticie voită, pentru asuprirea omului de stăpânire, cu cea mai rafinată efloresceni a de artă și cultură, adeverind caracteristica pe care a dat-o rușilor un mare cugetător. Acesta vorbind de ei, a spus: „Sunt deopotrivă și pe rând, geniali, nebuni, tembeli și criminali".

Un lucru e cert în Odessa, nu s'a bătut un cui de bolșevism, totul este opera tâlnilor cari au întocmit acest centru economic și artistic care a trăit prin dânșii și s'a prăbușit cu ei.

Orașele au sufletul lor fiecare, ce le deosebește unele de altele. Odessa este moartă; sufletul său s'a stins și nu va putea învia, de cât cu altă cârmuire, care să redea oamenilor și lucrurilor alt aspect decât acela al spectrului mizeriei, al urei și al intoleranței.

Odessa este făcută pentru bucuria vieții, pentru slăvirea Domnului care a dat belșug de roade și puteri de înfăptuiri în bine, omului.

Odessa cere o stăpânire de înaltă spiritualitate, care să readucă echilibrul, divina armonie și farmecul în toate, ce sunt daruri binecuvântate dela Dumnezeu.

Odessa românească va reprimi botezul creștin, cu lozinca: „Crede și vei învinge!"

SOCIALE-MUNCITOREȘTI

INAPOI LA BRESLE...

Nu la breslele socialiste de acum câtăva vreme și nici la breslele medievale de acum câteva sute de ani. Ne întoarcem la o formă de breaslă nouă, ca reprezentantă a profesiunilor, și numai atât.

Nu cunoaștem formula la care se va fi oprit ministerul muncii care organizează în clipa de față, profesiunile manuale, dar ea nu poate fi decât breasla *mixtă,* (de patron și muncitori) ca organ reprezentativ, consultativ, educativ și disciplină profesională.

Nu poate fi altfel, pentrucă o întoarcere la breasla *monopol* de altă dată, ar însemna negarea oricărui progres...

De altfel, ce erau breslele medievale — indiferent cum s'au format și când s'au format, controversa nu interesează — dacă nu organizațiuni profesionale grupate în jurul „starostelui", cu întărire și „rufeturi" dela arhiereu și domn, pentru a asigura *monopolul* fiecărei profesiuni, a supraveghea ucenicia, a împărți dreptatea și a strânge fonduri pentru *cutia milelor,* din care se ajutau bolnavii și nevolnicii?

Și dacă acestea erau rosturile lor firești, se mai poate gândi cineva la reînființarea lor, când avem o lege a clandestinismului și a asigurărilor sociale?

Nu ne mai putem întoarce cu sute de ani în urmă.

Luăm însă dela vechile bresle numele și numai atât, ele ne mai constituind decât asociațiuni profesionale în care Statul se amestecă direct și cu autoritate.

La fel și cu așa zisele *corporațiuni,* care în concepția de astăzi, n'au nimic comun cu vechile corporații de meseriași.

Unele, cele de astăzi, sunt create de Stat, celelalte din nevoi economice și sociale.

Altădată *Statul* n'avea decât un drept de tutelă, astăzi Statul, înființează corporația și o conduce.

In cele mai multe State, corporația de astăzi are mai mult un caracter politic.

La noi, deocamdată, nu poate avea alt caracter, decât cel profesional, cu retribuțiuni limitate.

Nici *calificarea* nu e bine să intre în atribuțiile breslei, pentrucă ar da naștere la noui complicațiuni — desființarea Camerelor de muncă, de exemplu — și nici jurisdicția profesională.

Breasla să fie organizația profesională pe regiune industrială, toate breslele dintr'o regiune să se întâlnească undeva, mai sus, la Camerele de industrie și comerț pentru marea industrie, la Camerele de meserii pentru meseriași și mai sus, pe mari grupe profesionale, în corporații, agricole, industriale, comerciale, meșteșugărești și corporații intelectuale.

Impărțirea este normală și Camerile profesionale ies întărite din această nouă organizare.

Oricum va fi însă noua organizare profesională, grije mare s'avem, când vom alege oamenii...

Legea breslelor din 1938 n'a fost o lege rea, din contră, dar aplicarea el a fost defectuoasă.

Au compromis-o oamenii.

Să nu repetăm greșalele altora și să ne amintim totdeauna: oamenii ridică și scoboară instituțiile.

VINTILA PANTAZOPOL

Imprumutul Reintregirii prezintă avantajele tuturor imprumuturilor făcute până acum de statul român. Ca atare, el este imprumutul cel mai bine așezat și mai aducător de câștig decât orice imprumut dinaintea lui

Donații importante primite de muzeul „Alexandru Sait-Georges" al Fundațiilor Culturale Regale

Portretul lui Ion C. Brătianu, în ulei de prof. G. Popovici 1893 Iași, donația d-nei Lya V. Brătianu.

Portretul serdarului Pană Olănescu, contraciul poștelor, Buc.-Ploești-Târgoviște, ulei, donația I. Glogoveanu.

Portretul serdăresei Maria Pană Olănescu, sora pr. Ioan Ghica, de Samos, în ulei, donația I. Glogoveanu.

Portretul lui Grigore Pană Olănescu și al soției sale Adina, fiica lui Gh. Ghica și al Zoei Cantacuzino, pastele de Paeni, donația I. Glogoveanu.

Portretul Ecaterinei Pană Olănescu, președinta soc. „Principesa Maria" și „Furnica", ulei de Eug. Voinescu, donația I. Glogoveanu.

Portretul lui Télèmaque, ulei de Carol Pop de Szatmary 1860, donația d-nei V. Pangal.

Portretul lui Petrache Obedeanu, mare logofăt al Dreptății, ulei, donația col. Ed. Obedeanu.

Portretul col. Ciocârlan, fost prefect de poliție al Capitalei, în casa căruia s'a adăpostit Domnitorul Cuza după abdicare, donația d-nei g-ral C. Costescu.

O icoană de lemn semnată „Nistor Zugrav, veleat 1723", ce a aparținut Marelui Ban Dimitrie Al. Matei Ghica, donația I. Glogoveanu.

FESTIVITATEA PREZENTĂRII PUBLICE A „OREI GERMANE"

Consfințirea unor vechi și adânci legături culturale și a idealurilor comune care înfrățesc poporul german și poporul român, organizarea publică a „orei Germaniei", în sala „Ateneului Român" a putut fi în același timp o vie manifestare a prieteniei germano-române și o adevărată sărbătoare artistică.

Numerosul public dela „Ateneu" a rămas puternic impresionat de admirabila execuțiune a programului acestei primei „ore germane" publice, în toate amănuntele ei.

După „fanfara congresului din Nürnberg" care a fost sunată cu rară puritate și măestrie, fanfarele reunite ale Comandamentului german local au interpretat cu impecabilă disciplină și precizie artistică uvertura la „Rienzi" de Wagner sub conducerea d-lui Max Russy iar d. Paul Hhnsorg a rostit cuvinte de celebrare a solemnității acestei inaugurări.

Au urmat, într'o foarte frumoasă îmbinare, două cântece românești. „Pui de lei" și „Voința Neamului" cântate de corul „România" cu acompaniament de fanfare, sub conducerea d-lui Heinz Fritze și o serie de marșuri, unele vechi de ani, cu care prilej au putut fi apreciați în excepționala lor artă, instrumeniști din diferite grupe ale fanfarei, uneori în părți solite de adevărată virtuozitate.

In patru cântece românești, corul „România", de sub conducerea d-lui prof. Nicolae Lungu, a dovedit că este un ansamblu de elită, atât prin calitatea vocilor cât și prin seriozitatea prezentărilor artistice.

D-ra Arta Florescu a interpretat cu aleasă simțire și glas remarcabil părțile soliste ale corurilor.

Un marș de Norbert Schultze „Inainte spre Răsărit" și din nou falnicele fanfare al Congresului din Nürnberg au încheiat această oră a Germaniei care este totdeauna la „Radio" o oră sărbătorească a săptămânei, a cărei prezentare publică a fost o fericită inițiativă și s'a bucurat de cea mai entuziastă primire.

RĂUTĂȚI

SE CAUTĂ UN EDITOR

Acum câteva zile primesc vizita unui bătrânel deosebit de simpatic, pe care îl vedeam pentru prima dată.

— Mă chiamă Aurel Georghiu, — mi se prezintă el, simplu și fără alte amănunte. Din privirea lui ageră și inteligentă înteleg că i-ar face o deosebită plăcere să-i spun că numele îmi este cunoscut, dar memoria mea nu mă ajută să-i fiu agreabil. Nici numele și nici persoana lui fizică, nu-mi amintesc absolut nimic.

— Aurel Gheorghiu, fost intern la Salvare, — mă lămurește el, jenat oarecum că e mai puțin celebru decât își inchipuia.

— Dumneata ești faimosul Gheoghiu?

Fața bătrânelului simpatic împrunută culoare macului, iar ochii-i vioi nu-și mai află loc de bucurie. Nu s'a înșelat, așa dar, când și-a închipuit că și titularul acestei rubrici, are cunoștință de lunga-i activitate samariteană.

Dar cine n'a auzit de internul Gheoghiu, dela Salvare? Aproape că nu era zi în care numele lui să nu fi fost pomenit de ziare. Fiindcă nu era zi în care internul Gheorghiu să nu fi fost chemat, cu ambulanța „Salvării", pentru a da primele ajutoare unui accidentat, unui otrăvit de bunăvoe, unui intoxicat, unui sărac pe care necazul l-a ajuns într'un moment când n'avea posibilitatea să cheme un medic.

Astăzi, fostul intern al „Salvării" este pensionar. Să nu vă închipuiți însă că a venit la mine pentru a se plânge de insuficiența celor trei mii de lei pe care îi primește lunar, sau pentru faptul că nu i s'a oferit încă premiul de virtute, al Academiei Române, — să sperăm că-i va veni și d-sale rândul, — ci într'un scop care mi-a mărit încă plăcerea vizitei.

Domnul Gheorghiu și-a scris... memoriile și acum se află în căutarea unui editor. Cum însă d-sa nu este nici scriitor cu reputație, nici om politic cu realizări istorice la activul lui, nici măcar un Tata Moșu, cu greu va găsi un editor care să riște câteva zeci de mii de lei pentru a-i difuza amintirile.

— Așa că, am venit la d-ta, stimate Kir Panait, pentru a te roga să citești aceste foi, scrise așa cum m'am priceput. Iar după ce vei avea răbdarea să le citești, de vei socoti că merită să mai fie citite și de alții, să fii așa de bun și să le recomanzi unui editor. Eu citesc regulat articolele dumitale..

Am înțeles. Intrucât d. Gheorghiu își pierde vremea și își tocește răbdarea, ca să citească răutățile mele, aș putea să mă sacrific și eu, cel puțin cât d-sa, pentru a-i citi memoriile.

Și... m'am sacrificat.

In cei douăzeci de ani de slujbă la Societatea de Salvare, proaspătul meu prieten a intervenit, după propria-i mărturisire, în 46.720 (patruzeci și șase mii șapte sute douăzeci) de cazuri! A fost chemat în miez de noapte, pe gerul de foc, pe arșită tropicală; a fost luat dela masă, din somn, dela plăcerea unui pahar cu vin și chiar din patul de boală. Pentru modeștii sanitari dela „Salvare" nu există motiv de amânare sau de refuz. Și nici răgazuri mai mari de odihnă. Fiindcă nu e ceas dela Dumnezeu, în care să nu fie nevoe de ajutorul lor. Atât de multe se pot întâmpla într'un oraș așa de mare ca București! Un trecător a fost lovit de tramvai sau călcat de un automobil; o tânără s'a otrăvit din cauză că a părăsit-o amantul; o elevă de școală a recurs la același gest pentru că mama ei nu-i mai putea achita taxele școlare; un casier s'a împușcat din cauza unor lipsuri la cassă; o familie întregă s'a intoxicat cu prăjituri sau cu pește stricat; un copil s'a jucat cu chibriturile și a luat foc; un bolnav are nevoe de operație urgentă și nu poate să fie transportat la spital decât cu ambulanța „Salvărei"; un nenorocit a fost descoperit pe jumătate înghețat, lângă un gard, unde își căutase adăpost pentru o noapte; o întrunire politică sau o manifestație de stradă, s'a soldat cu morți și răniți...

Și atâtea cazuri, care nu pot fi enumărate, în care se cere neapărat prezența „Salvării".

Să nu vă închipuiți, însă, că auxiliarii medicilor din slujba nobilei societăți sunt chemați numai acolo unde intervenția lor e absolut necesară. O, nu! In afară de unele cazuri, până la un punct scuzabile, când părintele sau soțul grijuliu cheamă „Salvarea" pentru orice eventualitate", sunt altele în care sanitarii despre care e vorba sunt puși pe drumuri pentru simulate încercări de sinucidere.

Ca să dovedească soțului că bănuelile lui au exasperat-o, o doamnă cu nu știu câți amanți, varsă trei sute de grame de esență de oțet prin casă, apoi începe să urle de durere și să reproșeze soțului că din cauza lui va muri. Bietul om, având astfel dovada nevinovăției frumoasei și infidelei soții, își frânge mâinile de căință și apelează imediat la ajutorul „Salvării".

— Dă-i o bătae sdravănă! — îl sfătuește internul Gheorghiu îndată ce vede buzele „muribunbei", cu roșeața lor naturală neatinsă.

O tânără teatralistă își amenință amantul că dacă nu-i va îndeplini cutare dorință, se va sinucide. Fixează și un termen: pe ziua de 16, la ora 10 seara. Omul i-a împlinit-o. Dar la ora 10 seara, în ziua de 16, o voce de femee în spasmurile morții, îl roagă, la telefon, să anunțe „Salvarea", că s'a otrăvit și n'ar vrea să moară. Internul Gheorghiu, nelipsitul Gheorghiu, urcă scările dela trei etaje, într'un suflet, ca să salveze o viață din ghiarele morții. Dar în loc de-o muribundă, dă peste o tânără bine dispusă, care îl roagă să-i facă imediat spălături interne, ca s'o găsească „prietenul" în plin tratament și deci să creadă că a vrut să se sinucidă...

Foarte amuzate și interesante, sunt pasagiile în care d. Gheorghiu vorbește de neînțelegerile, destul de frecvente, pe care le-a avut cu unii medici, pe chestiunea diagnosticului. De altfel, medicii mai tineri, îl lăsau pe el, „vulpoi bătrân", să se pronunțe, atunci când puțina lor experiență nu le ajuta mare lucru.

Amintirile „internului Gheorghiu", deși nu sunt scrise de o pană meșteră, ar merita, credem, lumina tiparului.

Aviz editorilor.

KIR PANAIT

Ședința intimă a Academiei Române

In ședința intimă a Academiei Române dela 7 Noembrie d. dr. Gr. Antipa a prezentat lucrarea sa „Die Donau", Ihre politische und wirtschaftliche bedeutung im Leben des Rumänischen Volkes", Buc. 1941, iar d. Dimitrie Gusti a prezentat **Lucrările celui de al XIV-lea Congres internațional de Sociologie, București, Comunicările în două volume** (Seria A-**Unitățile Sociale** și Seria B, **Satul**), publicate în limbile germană și franceză și italiană de **Institutul Internațional de Sociologie** în „Biblioteca de Sociologie etică și politică".

D. general R. Rosetti a dăruit al II-lea volum din ale sale „Mărturisiri" (1907—1914) recent apărut.

D. prof. Alex. Lapedatu, secretarul general al Academiei Române a prezentat vol. VII și VIII 1937—1940, ale însemnatei publicațiuni periodice fondate de Vasile Pârvan **„Dacia", Recherches et découvertes archéologique en Roumanie,** care apare sub conducerea d-lui Vladimir Dumitrescu, directorul muzeului național de antichități din București.

D. Alex. Lapedatu a arătat în amănunte cuprinsul acestor volume, scrise în câteva limbi străine, stăruind asupra însemnătății contribuțiilor ce aduc și cinstei pe care o face științei românești.

D-sa a prezentat din publicațiile Academiei Române cel din urmă număr din **Bulletin de la Section Scientifique** (tom. XXIV, nr. 2), cu un bogat sumar și a atras atenția asupr revistei „Conferința", din care s'au depus la Biroul Academiei ultimele trei numere

Atitudinea englezilor și bolșevicilor față de reprezentanții diplomatici germani în Iran și Islanda

Berlin, 10 (Rador). — **D. Ettel, fost ministru al Reichului la Teheran, și profesorul Gerlach, fost consul general al Reichului la Reykjavik, în Islanda. au făcut expuneri în fața reprezentanților presei germane și străine din Berlin, cu privire la atitudinea englezilor și a bolșevicilor față de reprezentanții diplomatici ai Rechului în Iran și Islanda și față de colonia germană din Iran.**

Expunerea d-lui ministru Ettel a fost, dela un cap la altul, un act de acuzare împotriva guvernului britanic pentru modul în care au fost tratați germani și germane, a cărora atitudine leală față de țara care îi primise fusese subliniată în repetate rânduri de guvernul iranian. Guvernul Iranului a trebuit să se plece în fața presiunilor neîncetate britanice și sovietice și să ia măsuri ce călcau toate principiile juridice și orice decență împotriva cetățenilor germani. Astfel, legația din Shimran a fost înconjurată de trupe din garnizoana Teheran. In jurul legației au fost plasate mitraliere gata de tragere.

Spre rușinea veșnică a Angliei, au fost predați bolșevicilor toți cetățenii germani din Iran în stare să poarte arme. Predarea s'a făcut după ce englezii prezentaseră un ultimatum de opt ore.

Au urmat apoi zile tragice pentru familiile și copiii coloniei germane, în număr de 487. Pe șosele impracticabile, acești cetățeni germani și personalul legației au fost îndreptați spre granița turcă care se afla la peste 1500 kilometri. La Kasivn, colonia a fost despărțită de membrii legației. Șoferul d-lui Ettel a fost arestat de bolșevici. Personalul legației reținut timp de mai multe ore în curtea închisorii din Kasvin. La Sengean, membrii legației au fost reținuți, fără hrană și apă, timp de 30 ore într'o casă părăsită. Abia la Tabris s'a întâlnit din nou colonia cu personalul legației, și anume în curtea unei cazărmi de cavalerie ce era păzită de mitraliere și de puternice reflectoare. Aci, colonia a trebuit să rămână 5 zile; ultima noapte au petrecut-o femeile și copiii germani într'un câmp. La 4 kilometri de granița turcă, după ce personalul legației germane și însărcinații cu afaceri ai Bulgariei și Ungariei fuseseră îndepărtați, copiii și femeile au fost jefuiți fără pic de rușine. Colonia și personalul legației și-au pierdut astfel toate bagajele.

Luând apoi cuvântul d. consul Gerlach, a arătat că în ziua de 10 Mai 1940 englezii au pătruns în consulatul german din Reykjavik. Personalul consulatului și membrii familiilor lor au trebuit să se desbrace în prezența soldaților britanici.

Transportat în Anglia, profesorul Gerlach a fost despărțit de familia sa și dus cu o dubă la închisoarea din Liverpool, unde a fost închis într'o celulă întunecoasă. Aci i s'au luat toate hârtiile personale, inclusiv pașaportul diplomatic și i s'a respins cererea de a fi pus în contact cu ministru Suediei, reprezentantul intereselor germane în Anglia. De aci a fost adus la Londra, unde a fost ținut 14 zile într'o scoală și apoi în Turnul Londrei. Timp de o lună de zile nu i s'a permis să-și procure ziare și nici să scrie scrisori. La 19 Septembrie, după 2 luni și jumătate de închisoare celulară, cu sănătatea complet distrusă, profesorul Gerlach a fost adus pe insula Man și la 7 Octombrie a putut, în sfârșit, să se întâlnească cu familia sa la Douglas, unde și-a recăpătat libertatea.